

Leren houden van levend erfgoed - Sierduiven -

Dit Doeboek is van:

.....

Leren houden van levend erfgoed - sierduiven is een onderdeel van het project Leren houden van levend erfgoed, een initiatief van Stichting Zeldzame Huisdierrassen

Mijn duif heet:

En hoort bij kinderboerderij:

.

Het is een: (ras)

Het een m/v:

De kleuren van mijn duif:

.

Ruimte voor een foto

In dit boek kun je alles wat je meemaakt tijdens de sierduiven kinderclub opschrijven. Achterin dit boek is extra ruimte om te schrijven en te tekenen. Je kunt er ook foto's of tekeningen of een verhaal inplakken of er tussen doen. Aan het einde van de club heb je dan je eigen sierduivenboek.

Sierduiven en hun gedrag

Duiven zijn vooral overdag actief. Kijk goed naar de duif en wat de duif allemaal doet.

Beschrijf 10 minuten lang het gedrag van de duif en vul dat in in onderstaande tabel.

Voorbeelden van gedrag zijn eten, poepen, baden, ruzie maken, lopen, liggen, en vliegen.

Nodig: 1 stopwatch

Tijd (minuten en seconden)	Gedrag van de duif

Wat sierduiven eten (1)

Mijn duif krijgt _____ keer per dag eten.

Dan krijgt hij/zij _____ voer.

Teken een handje voer na: Op de volgende bladzijde kun je wat voer opplakken

Tekening van duivenvoer

Dit zit er in het voer dat hij krijgt:

- _____
- _____
- _____
- _____

Duiven eten ook kleine steentjes. Vraag aan de duivenkenner waarom de duif dat doet. Vul het hier in.

_____W

Wat sierduiven eten (2)

- Extra werkblad voor het opplakken van voer (op karton of stevig papier)

Handje opgeplakt duivenvoer

Leuke opdracht voor de club of thuis

zelf voer laten groeien

Wil je weten van welke zaden je duif eet?

Zaai wat duivenvoer in een pot met aarde. Regelmatig water geven.

Welke planten komen er op?

Sierduiven en drinken

Een duif moet elke dag water drinken. Waaruit drinkt jouw duif water?

Duiven drinken door het water op te zuigen. Kijk eens goed hoe je duif drinkt.

Mijn duif drinkt zo:

Maak een klein filmpje. Zet het op de website van de kinderboerderij.

Mijn filmpje staat op: [www. _____](http://www._____)

Proef.. Doe een beetje duivenvoer in een bakje en giet er een beetje lauwwarm water bij. Laat het een ruim een uur of twee uur staan. Wat gebeurt er met het graan?

Het water dat de duif drinkt komt samen met het graan dat hij oppikt in de krop. Wat gebeurt daar met het graan (kijk naar je proef)

Waar zit de krop?

Heeft jouw duif grote of kleine krop?

Duivenbad

Duiven drinken niet alleen van het water, ze nemen ook graag een bad. Zet iedere dag een bakje water in hun hok. Dan kunnen ze 'in bad'. Daar verwen je ze echt mee.

Kijk hoe de duiven een bad nemen.

Waarom denk je dat het zo goed is voor duiven?

Waarom kun je het bad beter weghalen als ze klaar zijn?

Beschrijf hoe je duif een bad neemt.

Sierduiven en hun hok (1)

Er bestaan verschillende soorten sierduivenhokken. Hier zie je er een paar.

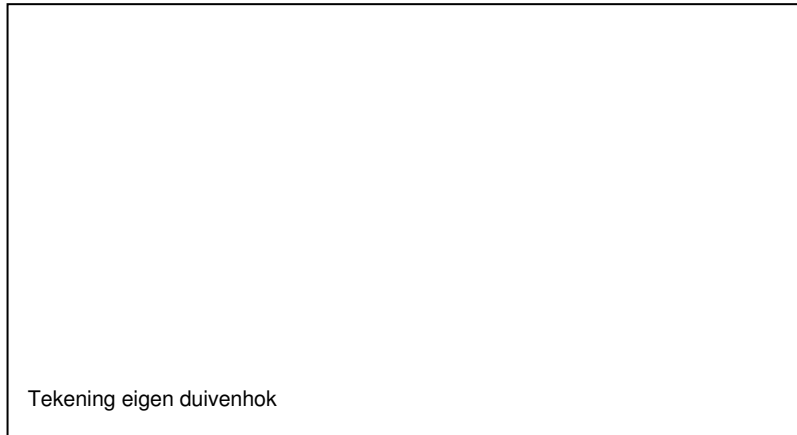
Kijk naar bovenstaande foto's. Eén ding hebben ze allemaal hetzelfde.

Wat hebben ze allemaal hetzelfde?

Sierduiven en hun hok (2)

Hoe ziet jullie hok eruit.

Tekening eigen duivenhok

Leuke opdracht:

Zelf een duivenhok nabouwen

Bouw je duivenhok in het klein na (maquette), bijvoorbeeld van karton of hout.

Er zijn veel soorten hokken, maar al die hokken moeten wel aan een aantal eisen voldoen. Bedenk 5 vragen over de eisen aan een hok. Stel ze aan de duivenliefhebber en schrijf de antwoorden op je aantekeningenvol.

Vragen:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Sierduiven en hun hok (3)

Meten is weten

Meet de dingen in jullie hok eens op en vul de maten in in onderstaande tabel:

Nodig: meetlint

Meetobject:	Aantal centimeters
Broedhok lengte	
Broedhok hoogte	
Broedhok breedte	
Stokken lengte	
Afstand tussen de stokken	

Heeft jullie hok de goede maten?

Ja / Nee

Zo nee, wat moet er veranderd worden?

Duiven en hun hok (4)

In het duivenhok

Duiven brengen bijna al hun tijd door in hun hok. Ze eten en drinken er, ze willen ergens kunnen zitten en soms vliegen ze heen en weer.

Waar staat het eten en drinken?

Kan de duif vliegen in jullie hok?

Waar kan de duif op zitten in jullie hok?

Maak een tekening van de zitplaats van de duif.

Tekening zitplaats

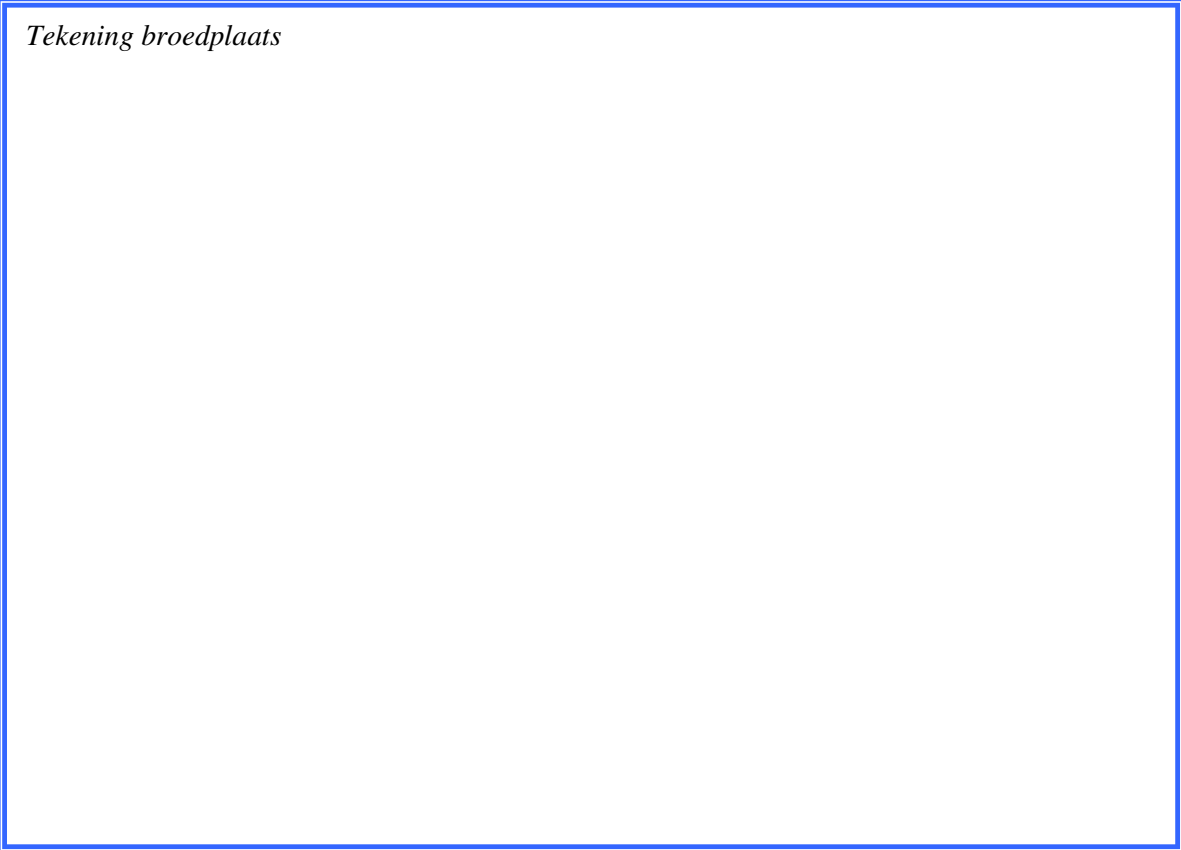
Duiven en hun hok (5)

Als een duif broedt, heeft ze een apart plekje nodig.

Waar kan de duif op broeden in jullie hok?

Teken dit na.

Tekening broedplaats

Sierduiven en broeden

Voordat je de duif laat broeden moet je je goed voorbereiden. Wat heb je allemaal nodig?

Zoek het op en schrijf het op.

Wanneer begint je duif met broeden?

Datum: _____ - _____ - _____ (dag-maand-jaar)

Wanneer zijn de jonge duiven geboren?

Datum: _____ - _____ - _____ (dag-maand-jaar)

Dat zijn precies _____ dagen. Is dit altijd zo?

Wat is het gemiddeld aantal dagen dat een duif broedt? _____ dagen

Hoe heet een mannetjesduif? _____

Hoe heet een moederduif? _____

Achter in dit boek zijn nog wat lege bladzijdes om foto's van de jonge duiven op te plakken.

Sierduiven en jongen

De jongen zijn uit het ei gekomen. Hoe zien ze eruit? Vergelijk de duivenjongen met kuikens van een kip. Wie hebben er meer donsveren?

Maak iedere week, maar liefst iedere dag een foto van de jonge duifje(s). Plak ze in dit boek. Zet de datum er bij. Zo krijg je goed beeld van de groei van de jonge duiven. Wie voert de jonge duiven, de vader of de moederduif of allebei?

Hoe verzorgt de duif zijn/haar jongen? _____

Bedenk zelf een paar vragen waar je antwoord op wilt krijgen. Vraag het aan de duivenliefhebber of zoek het op op internet.

1. _____
2. _____
3. _____

Kijk met de **KIJK EN DOE KAART** naar de jonge duiven.

Doe dit iedere week. Maak hiervoor een paar kopieën van deze kaart.

Vul de kaart steeds in en bewaar ze in dit boek.

Sierduiven en vliegen (1)

Vliegduiven

Niet alle sierduivenrassen kunnen even goed vliegen.

Liefhebbers houden een paar rassen speciaal voor het vliegen. Deze informatie kan je terug vinden in de boeken.

Welke rassen worden speciaal gehouden voor het vliegen?

Welke vliegstijlen bestaan er allemaal? (Ook dit kan je terug zoeken in de boeken)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Africhten van duiven

Als je op de kinderboerderij vliegduiven hebt, kun je zelf proberen de duiven af te richten. Hoe pak je dit aan? Vraag het aan je begeleider.

Sierduiven en vliegen (2)

Vertel hoe het was om je duif te laten vliegen.

Kwam hij snel terug? Hoe heb je hem geroepen?

Wanneer kun je een duif beter voeren, als hij nog moet gaan vliegen of als hij terug is van het vliegen?

Waarom is dat?

Als je zelf geen vliegduiven hebt, ga dan eens kijken bij iemand die ze wel heeft en vraag hoe hij of zij het de duiven heeft geleerd terug te komen.

Antwoord:

Sierduiven en veren

Soms liggen er veren van de duiven op de grond.

Teken een veer na.

Tekening van een veer

Bekijk hem eens onder de microscoop. Wat zie je?

Je kunt iets moois maken met veren door ze op te plakken of ergens in te steken.

Wat maak jij?

Sierduiven en poep

Duivenpoep

Bekijk duivenpoep onder een loep of microscoop. Teken het na.

Tekening van duivenpoep

Kijk goed naar hoe de poep eruit ziet.

Welke kleur heeft het?

Zie je nog dingen van het voer terug?

Wat dan zoal?

Fokkerstaal

Tijdens deze duivenclub leer je veel nieuwe dingen. Je leert niet alleen hoe je een duif moet verzorgen, maar ook een nieuwe termen.

Maak van een paar losse blaadjes, je eigen “duivenhouders-woordenboek”.

Hier een paar voorbeelden. Weet jij wat die termen betekenen?

Een kap: _____

Krop: _____

Tuimelen: _____

Trek en drijf: _____

Schrijf ze allemaal op in je eigen woordenboek.

Sierduivenrassen (1)

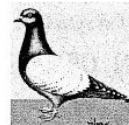
Nederlandse
Schoonheidspostduif

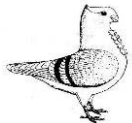
Groninger Slenk

Hollandse Kropper

Hyacintduif

Oud-Hollandse Meeuw

Oud-Hollandse Kapucijn

Krulveer Kropper

Oud-Hollandse Tuimelaar

Voorburgse Schildcropper

Nonduif

Hagenaar

Amsterdamse Tippler

Nederlandse Hoogvlieger

Amsterdamse
Baardtuimelaar

Nederlandse Helmduif

Gelderse Slenk

Holle Kropper

Hier staan alle Nederlandse sierduivenrassen bij elkaar. Tot welk ras behoort jouw duif?

Sierduivenrassen (2)

Mijn duif is een (ras): _____

Elk ras heeft zijn eigen kenmerken. Hieraan kun je het ras herkennen. Op deze raskenmerken wordt een duif ook door de jury beoordeeld in een tentoonstelling.

Wat zijn de raskenmerken van jouw ras? Zoek ze op en beschrijf ze.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Heeft jouw duif ook al deze raskenmerken? Bekijk je duif goed. Op welke punten is hij/zij niet helemaal zoals de raskenmerken aangeven.

1. _____
2. _____
3. _____

Welke raskenmerken zijn bij jouw duif juist heel goed aanwezig?

1. _____
2. _____
3. _____

Sierduiven en tentoonstellingen (1)

Op een tentoonstelling laat je je duif zien. De jury bekijkt je duif op raskenmerken. Hij zal punten geven voor goede raskenmerken. Hij zal ook opschrijven welke kenmerken minder duidelijk zijn bij jouw duif.

Je kunt alvast oefenen door net als de jury elkaars duiven te bekijken en te letten op de raskenmerken.

Welke raskenmerken komen goed uit? Welke minder goed?

Waarvoor verdient jouw duif punten.

Maak een foto van je duif. Zet er bij wat opvallend aan jouw duif is.

Foto van je duif

- 22 -

Dingen die opvallen aan mijn duif:

Sierduiven en tentoonstellingen (2)

Op een tentoonstelling zie je veel verschillende duiven.

Maak een top tien van je favoriete duiven.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

Ga met je club eens naar een tentoonstelling om te kijken hoe dat gaat.

Nog meer over (sier)duiven (1)

Duiven in spreekwoorden en uitdrukkingen

Wat betekenen de volgende spreekwoorden en/of gezegden. Zoek het op in het woordenboek of op internet.

De gebraden duiven zullen u niet in de mond vliegen

Onder iemands duiven schieten

Kraaien en duiven vliegen niet samen

Zo grijs als een duif / duifgrijs

Duiven melken

Zo zacht als een duif

Een onnozele duif

Een duifje zonder gal

Mijn duifje

Politiek van duif of havik

Nog meer over (sier)duiven (2)

Woorden met duif erin:

- duifsteen : _____

- duifkruid : _____

- duifvat : _____

- duivenmelker: _____

Weet je er nog meer?

1. _____

2. _____

3. _____

Sierduiven weetjes

Vredesduif

De duif is in bepaalde godsdiensten een belangrijk dier. Ze werden vroeger vaak als offerdier gebruikt. Bij sommige volken was de duif heilig.

Daarnaast is de (witte) duif het symbool of teken van vrede en liefde.

Sport

Vroeger lieten mensen in de grote stad hun duiven regelmatig vliegen. Sommige duiven waren er goed in om duiven van iemand anders mee naar hun eigen hok te lokken. Gelders Slenken waren daar bekend om. Het was dan een sport om zoveel mogelijk duiven van een ander te verzamelen. De eigenaar kreeg dan een seintje: je duif is hier. Soms moest de eigenaar zijn duiven terug kopen. Nu doet men niet meer aan die sport.

Spion

In de tweede wereldoorlog mochten mensen geen postduiven of hoogvliegers hebben. De Duitsers waren bang dat mensen er geheime boodschappen mee naar iemand anders zouden sturen. Als je toch postduiven had kon je opgepakt worden. Dan zeiden ze: je bent een spion. Hagenaars konden hoog vliegen en waren dus ook verboden. Gelukkig was er een liefhebber van Hagenaars die zich niet bang liet maken. Tijdens de oorlog heeft Frans Meinen stiekem in zijn keukenkastjes een aantal Hagenaars gehouden. Ze werden nooit ontdekt door de Duitsers. Zo waren er toch nog Hagenaars na de oorlog.

Groninger en Gelderse Slenk

Slenken hebben een heel speciale manier van vliegen. Dat noemen we:

- springen: met een klein aantal krachtige vleugelslagen (op)stijgen;
- zwemmen of trekken: zich met krachtige vleugelslagen vooruitwerpen;
- zeilen of drijven: met opgeheven vleugels (langzaam dalend) vooruitvaren.

Websites over sierduiven

www.sierduif.nl

www.kinderboerderijkrant.nl

www.szh.nl

www.stadwerk.nl/vmk

www.kinderboerderijen.nl

www.kleindierplaze.nl

www.kleindierliefhebbers.nl

Kijk en doe kaart

Kies een duif uit

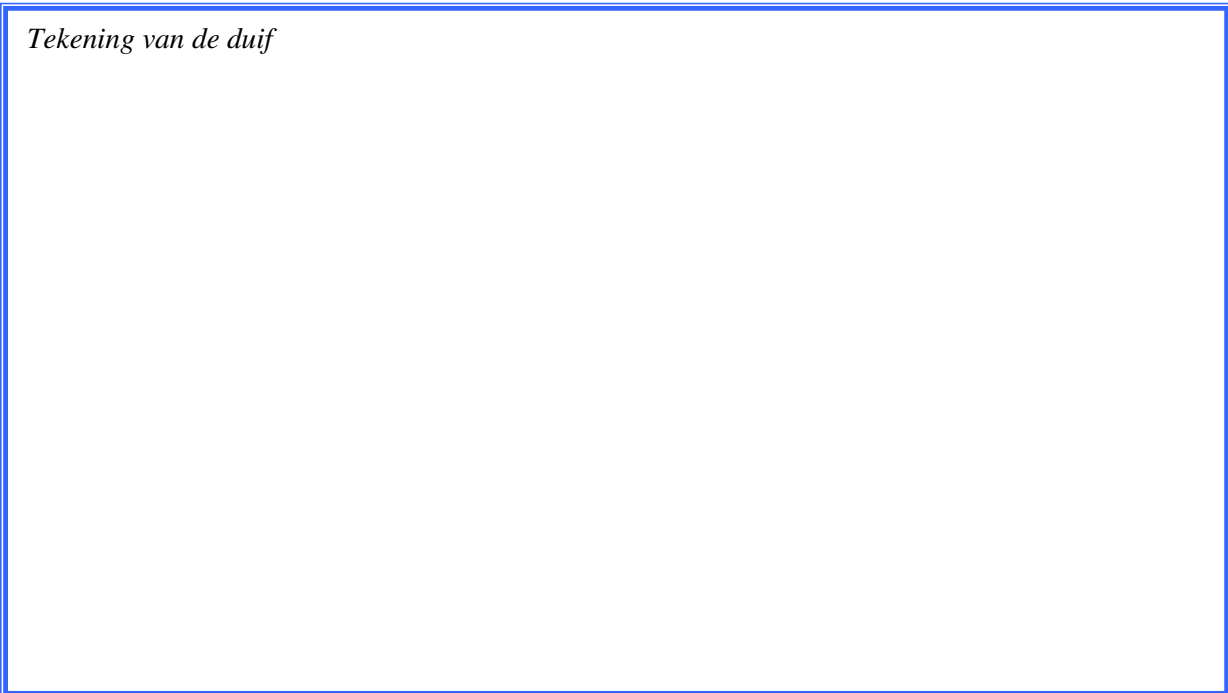
1. Welke kleuren heeft de duif? _____

Dieren kunnen donkere of lichte vlekken of strepen hebben. Dat noemen ze de 'aftekening'

2. Welke aftekening zie je bij de duif? _____

Teken de duif na.

Tekening van de duif

3. Welke kleur ogen heeft de duif? _____

4. Heeft de duif bijzondere veren? _____

Waarom?

Vervolg van Kijk en doe kaart

De krop is het bolle stukje dat je ziet tussen hals en borst. Sommige sierduiven hebben een grote, bolle krop. Andere een kleine.

5. Heeft de duif een grote krop? _____

6. Houdt de duif zijn kop en hals omhoog? _____

7. Zijn er nog meer duiven die op deze duif lijken? _____

Zo ja, welke?

Als duiven op elkaar lijken en ze hebben dezelfde aftekening, hetzelfde verenpatroon en dezelfde houding, noemen we het een ras. De kleuren kunnen verschillend zijn.

8. Tot welk ras behoort de duif? _____

Puzzel

I

In deze puzzel zitten een aantal woorden verstopt. Ze hebben te maken met duiven.
Je kunt ze van links naar rechts lezen, van boven naar beneden of van beneden naar boven.
Ze kunnen ook diagonaal staan. Sommige woorden delen een letter.

S	L	E	N	K	Z	S	I	K	O	M	E
C	W	O	H	S	A	G	R	A	A	N	T
H	Y	A	C	I	N	T	H	D	U	I	F
I	R	D	A	A	D	U	U	I	R	V	I
L	I	T	P	M	R	I	N	G	V	I	U
D	K	W	U	E	E	M	E	M	N	U	D
E	R	Z	C	V	E	E	R	B	A	D	N
N	O	IJ	IJ	N	M	L	O	E	O	A	O
I	P	B	N	E	V	A	O	K	G	D	N
H	A	G	E	N	A	A	R	T	O	O	P
K	R	O	P	P	E	R	E	F	F	O	D
E	L	K	O	H	D	E	O	R	B	S	S

De woorden die je kunt vinden:

Bad	Krop
Bak	Kropper
Bek	Mais
Broedhok	Meeuw
Capucijn	Naam
Dak	Nonduif
Dam	Poot
Doffer	Ring
Doos	Schilden
Duivin	Show
Hagenaar	Slenk
Hyacinthduif	Til
Graan	Tuimelaar
Grit	Veer
Kom	Zand

Als je alle woorden gevonden hebt blijven er een aantal letters over. Als je die achter elkaar zet krijg je een zin.

Welke is dat? _____

Aantekeningen

Aantekeningen

Dit doeboek is gemaakt naar aanleiding van het project 'Leren houden van levend erfgoed'

Met inzet van:

De Nederlandse Bond van Sierduivenliefhebbers (NBS)
Stadswerk Vakgroep Medewerkers kinderboerderijen (VMK)
Het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie te Maastricht (CNME)
Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH)